

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060207

DOM
2020-08-24
Stockholm

Mål nr
P 12265-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2019-11-01 i mål nr P 4697-19, se bilaga A

PARTER

Klagande

LI

Motparter

1. ML

2. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Staffanstorps kommun

SAKEN

Bygglov för uterum på fastigheten XX i Staffanstorps kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom och upphäver Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Staffanstorps kommuns beslut den 14 juni 2019, dnr Bygg-2016-283, att bevilja bygglov för uterum på fastigheten XX och avslår ansökan.

Dok.Id 1606374

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

LI har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva beslutet om bygglov.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Staffanstorps kommun och **ML** har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

Parterna har anfört i huvudsak detsamma som i underinstanserna.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Målet gäller en ansökan om bygglov för tillbyggnad av ett enbostadshus med ett uterum på fastigheten XX. Fastigheten omfattas av en byggnadsplan från 1969. Planen ska anses gälla som en detaljplan antagen med stöd av den äldre plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, (se 17 kap 4 § ÄPBL och punkten 5 i övergångsbestämmelserna till plan- och bygglagen, 2010:900), PBL) och innehåller bl.a. en bestämmelse om att punktprickad mark inte får bebyggas. Eftersom hela det markområde som tillbyggnaden ska ta i anspråk består av punktprickad mark avviker åtgärden från detaljplanen. Frågan i målet är om denna avvikelse kan vara att betrakta som en sådan liten avvikelse som avses i 9 kap. 31 b § PBL.

Underinstanserna har bedömt att avvikelsen är liten med hänsyn till den omfattande dispensgivning som redan skett i området för denna typ av utbyggnad. Av förarbetena till ÄPBL framgår att systematiskt medgivna dispenser av samma slag kan föranleda att motsvarande avvikelser för återstående fastigheter kan bedömas som mindre och därmed godtas (se prop. 1989/90:37 s. 57). Nämnden har i sitt beslut anfört att det beviljats omkring 20 bygglov för tillbyggnader i form av uterum i området och att det med hänsyn till detta och även till den kommunala likställighetsprincipen finns skäl att bedöma avvikelsen som liten. Det framgår emellertid vare sig av nämndens beslut eller utredningen i övrigt när dessa bygglov beviljades, hur stora avvikelser det varit fråga om och hur avgränsningen av området har skett. Mark- och miljööverdomstolen finner

att det vid detta förhållande inte är visat att dispens i enlighet med tidigare lagstiftning givits från planbestämmelsen i sådan utsträckning att avvikelsen av detta skäl ska betraktas som liten (jfr RÅ 1997 not. 66).

Eftersom hela tillbyggnaden om 31,5 kvm ska placeras på punktprickad mark saknas även i övrigt förutsättningar att bedöma avvikelsen som liten. Mark- och miljödomstolens dom ska därför ändras på så sätt att nämndens beslut att bevilja bygglov upphävs och ansökan avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald, hovrättsrådet Li Brismo, tekniska rådet Mats Kager och tf. hovrättsassessorn Erik Stålhammar, referent.

Föredragande har varit Filip Fava.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2019-11-01
meddelad i
Växjö

Mål nr P 4697-19

PARTER

Klagande

1. LI
2. TI

Motparter

1. ML

2. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Staffanstorps kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Skåne läns beslut den 12 september 2019 i ärende nr 403-23607-2019, se bilaga 1

SAKEN

Bygglov för uterum på fastigheten XX i Staffanstorps kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avvisar överklagandet såvitt avser TI. Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet i övrigt.

BAKGRUND

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Staffanstorps kommun (nämnden) beviljade den 3 februari 2017 bygglov för tillbyggnad i form av ett uterum och plank på fastigheten XX i Staffanstorps kommun. Lovsökanden påbörjade därefter byggandet av uterummet enligt beviljat bygglov. Nämndens beslut överklagades av LI till Länsstyrelsen i Skånes län (länsstyrelsen) som den 6 juli 2018 upphävde nämndens beslut och återförvisade ärendet till nämnden för ny handläggning.

Efter förnyad handläggning beslutade nämnden den 20 augusti 2018 att ånyo bevilja bygglov för tillbyggnad i form av uterum samt för plank. Även detta beslut överklagades av LI till länsstyrelsen som den 25 oktober 2018 beslutade att upphäva det beviljade bygglovet endast avseende planket men att låta det beviljade bygglovet för uterummet vara kvar oförändrat. Länsstyrelsens beslut överklagades av LI till Mark- och miljödomstolen som genom dom den 8 april 2019 (mål nr P 5671–18) undanröjde bygglovet för uterummet. Beslutet motiverades med att beslutsfattaren vid kommunen endast varit behörig att bevilja bygglov i sådana brådskande ärenden vars avgöranden inte kunde invänta nämndens sammanträde, vilket enligt domstolen inte varit fallet. Domstolen gjorde ingen prövning av bygglovet i sak utan upphävde det på formella grunder.

Nämnden beslutade härefter den 14 juni 2019 att åter bevilja bygglov för uterum på fastigheten. Beslutet överklagades av LI till länsstyrelsen som genom beslut den 12 september 2019 avslog överklagandet. Länsstyrelsens beslut har nu överklagats till mark- och miljödomstolen av LI och TI.

YRKANDEN M.M.

LI och TI har yrkat att mark- och miljödomstolen, med ändring av länsstyrelsens beslut, ska upphäva det beviljade bygglovet och fastställa att den påbörjade byggnationen ska rivas. De har anfört i huvudsak följande.

De har lämnat ett positivt yttrande att ersätta det gamla uterummet, inget annat. Den påbörjade byggnationen är inte längre ett ”mindre uterum” utan en större påbyggnad. Bygglovets är inte förenligt med detaljplanen och innebär inte heller någon liten avvikelse som är förenlig med planens syfte. Bygglovets kommer även att få en prejudicerande effekt på området. Området består av gruppbebyggelse med visserligen många tillbyggda uterum, men inte något som ens är i närheten av det nu aktuella vad avser höjden. Byggnationen passar överhuvudtaget inte in i området. Vad gäller frågan om byggnationen ska anses vara störande måste man se det från den drabbade fastigheten och inte från gatan. Det är fråga om helt olika vinklar. Har man bygget rakt framför sig blir upplevelsen helt annorlunda.

Trots att det påbörjade bygget är ett resultat av att fel har begåtts i tidigare ärende och även fast detta medges av tjänstemän på byggenheten, så har det inte förordnats att byggnationen ska rivas. Ingen instans har tagit fasta på felen som begicks om hur själva lovet godkändes. Bygget drabbar andra personers boendemiljö, som måste acceptera de grova felaktigheter som begåtts i ärendet. Kommunen måste ta sitt ansvar och se till att det påbörjade bygget rivs.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

TI överklagande

Eftersom TI inte har överklagat nämndens beslut till länsstyrelsen saknar han möjlighet att nu överklaga länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen. Hans överklagande ska därför avvisas.

LI överklagande

Mark- och miljödomstolen instämmer i länsstyrelsens bedömning att beslutet är taget av behörig beslutsfattare och att det för prövningen inte spelar någon roll om byggnationen kallas för ett uterum eller en tillbyggnad. Mark- och miljödomstolen

instämmer även i länsstyrelsens bedömning att det inte finns skäl att upphäva beslutet eller förordna om rivning utifrån den redan påbörjade byggnationen.

Vad gäller det planerade uterummets lokalisering gör domstolen följande bedömning. Hela det markområde som uterummet avser att ta i anspråk består av prickmark som enligt detaljplanen inte får bebyggas. Bestämmelserna i 39 § byggnadsstadgan är därmed inte tillämpliga i ärendet. Den planerade byggnationen strider följaktligen mot detaljplanen i fråga om placering. Liksom länsstyrelsen anser emellertid mark- och miljödomstolen att detta, sett till den omfattande dispensgivning som redan har skett i området för denna typ av utbyggnad, får anses utgöra en liten avvikelse. Avvikelsen anses också vara förenlig med detaljplanens syfte.

Mark- och miljödomstolen instämmer även i länsstyrelsens bedömning att uterummets utformning är förenlig med kraven i 2 kap. 6 § respektive 8 kap. 1 § plan- och bygglagen. Liksom länsstyrelsen anser även mark- och miljödomstolen att den planerade byggnationen inte kan anses medföra någon sådan betydande olägenhet för LI som avses i 2 kap. 9 § plan- och bygglagen. Vad LI till mark- och miljödomstolen anfört förändrar inte denna bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 22 november 2019

Lena Pettersson

Lars Fransson

I domstolens avgörande har chefsrådmannen Lena Pettersson, ordförande, och tekniska rådet Lars Fransson deltagit. Föredragande har varit beredningsjuristen Emma Pettersson.